

Muzyczne znaki

Zaczarowany klucz

Żywo, wesoło
mf

Muzyka: Zbigniew Rudziński
Słowa: Maria Terlikowska

Dziś da - no nam do rę - ki wio - li - no - wy
klucz _____. Na - u - czył nas pio - se - nki i
ty się z na - mi ucz _____. Ten klucz u - pu - ścił
gra - jek na pro - gu na - szych wrót _____, do
me - lo - dy - jnych ba - jek, do - śpie - wa - ją - cych nut.

Dziś dano nam do ręki wiolinowy klucz.
Nauczył nas piosenki i ty się z nami ucz.
Ten klucz upuścił grajek na progu naszych wrót,
do melodyjnych bajek, do śpiewających nut.

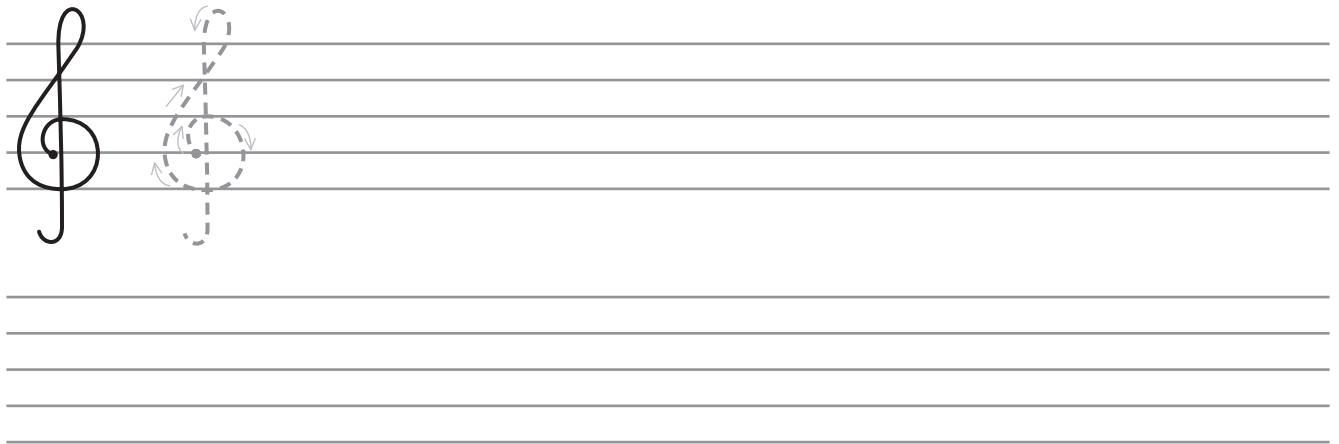
Przy jednej drodze głogi, przy drugiej drodze bzy,
a my nie znamy drogi do muzycznych drzwi.
To klucz zaczarowany pokaże drogę nam
do baśni rozśpiewanych, do melodyjnych bram.

- Ponumeruj linie i pola pięciolinii.

- Napisz na pięciolinii klucze wiolinowe. Pamiętaj, aby rozpoczynać pisanie klucza od drugiej linii.

- Uzupełnij klocki odpowiednimi wartościami rytmicznymi. Porównaj ich czas trwania.

cała nuta	
półnuta	
ćwierćnuta	
ósemka	

- Policz, ile w zapisie nutowym piosenki *Zaczarowany klucz* jest ćwierćnut, a ile – półnut.

Pan Doremi opowiada

Pan Doremi to niezwykła postać na świecie –
O nim zaraz właśnie z bajki tej się dowiecie:
Wynalazł on wszystkie nuty, dźwięki i tony,
Wie zaś jeszcze więcej nawet niż szpak uczony,
Różne pieśni i piosenki przywiózł dla dzieci,
Gdy się śpiewać nauczycie, smutek odleci.
Powitajcie grzecznie gościa, usiądźcie w rzędzie
I słuchajcie. Pan Doremi uczyć was będzie.

Siedem grzecznych córek mam,
Z nimi śpiewam, z nimi gram.
Pierwsza Dorcia. Wiedźcie to,
Że nazywam Dorcię – **Do**.

Druga Renia. Lubi grę.
Ja nazywam Renię – **Re**.

Trzecia w grze pomaga mi,
Zwie się Misia albo – **Mi**.

Ze mną też Fafusia gra,
Ma zdrobniałe imię – **Fa**.

Piąta śpiewa w *dur* i w *moll*,
Zwie się Solcia albo – **Sol**.

Szósta też swe miejsce ma,
Zwie się Lala albo – **La**.

Imię siódmej córki brzmi
Sima lub po prostu – **Si**.

Siedem grzecznych córek mam,
Z nimi śpiewam, z nimi gram.

Do, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si –
Czy kto z was powtórzy mi?

Jest ich siedem. Które z was
Nazwie je choć jeden raz?

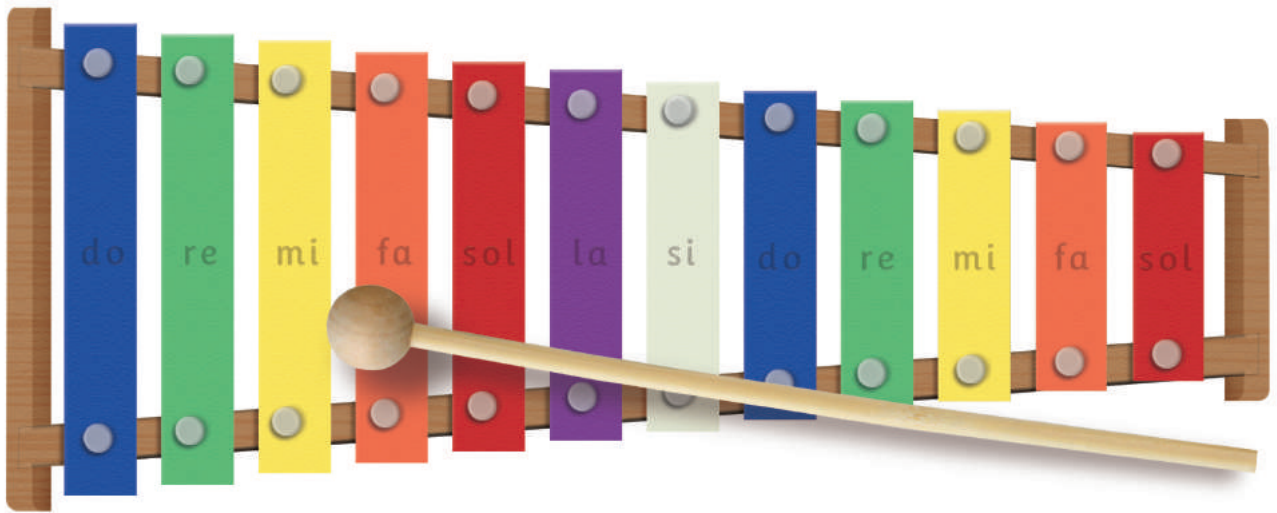
Każde imię ma swój skrót,
Skrót oznacza jedną z nut,

Razem to tak ładnie brzmi:
Do, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si.

Jan Brzechwa, *Pan Doremi i jego siedem córek* (fragment)

Zaczynam grać na dzwoneczkach

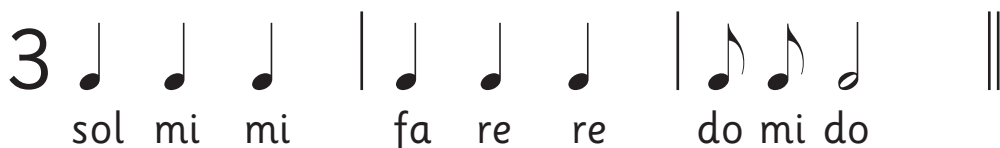
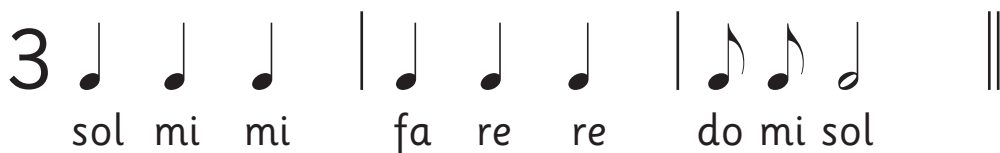
To są **dzwoneczki diatoniczne**.

Dzwoneczki diatoniczne to instrument perkusyjny o określonej wysokości dźwięku. Uderzając pałeczką w sztabki o różnej długości, możemy zagrać melodię zbudowaną z ośmiu podstawowych dźwięków.

Pamiętaj! Nauka gry na dzwoneczkach wymaga cierpliwości i systematycznych ćwiczeń. Nie zniechęcaj się, gdy pojawią się trudności. Jeżeli je pokonasz, nagrodą będzie prawdziwa radość z gry na instrumencie. Powodzenia!

- Spróbuj zagrać na dzwoneczkach. Uderzaj kolejno w sztabki, zaczynając od lewej strony, najpierw powoli, a potem – coraz szybciej. Pamiętaj, aby po uderzeniu w sztabkę oderwać pałeczkę od instrumentu, by nie tłumić dźwięku.
- Postaraj się zagrać na dzwoneczkach popularną melodię *Wlazł kotek na płotek*. Pomoże Ci w tym zapis jej rytmu i nazw solmizacyjnych dźwięków. Odszukaj odpowiednie sztabki z nazwami solmizacyjnymi i zagraj najładniej jak potrafisz.

Wszystko gra

Rozśpiewany blok

Spokojnie

Muzyka: Wojciech Kaleta

Słowa: Dorota Gellner

Gdy zo - sta - ję w do - mu sam,   wte - dy wła - sny kon - cert mam,
bo z każ - de - go ką - ci - ka   wy - ska - ku - je mu - zy - ka.
Ref.: Stu - ka o - kno, skrzy - pią drzwi,   każ - da ru - ra śpie - wa - mi,
w kra - nie sły - chać gru - by głos i za ścia - ną ki - cha ktoś!
Stu - ka o - kno, skrzy - pią drzwi,   każ - da ru - ra śpie - wa - mi,
szcze - ka pies i miau - czy kot, roz - śpie - wa - ny jest nasz blok!

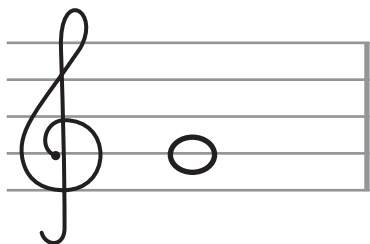
Gdy zostaję w domu sam,
wtedy własny koncert mam,
bo z każdego kącika
wyskakuje muzyka.

Refren: Stuka okno, skrzypią drzwi,
każda rura śpiewa mi,
w kranie słycać gruby głos
i za ścianą kicha ktoś!
Stuka okno, skrzypią drzwi,
każda rura śpiewa mi,
szczeka pies i miauczy kot –
rozśpiewany jest nasz blok!

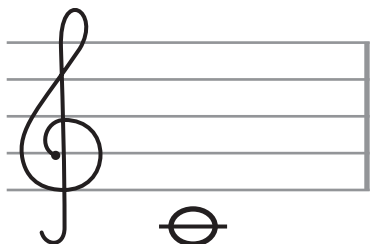
Gdy zostaję w domu sam,
to z muzyką w berka gram.
Siedzę sobie cichutko,
łapię nutkę za nutką.

Refren: Stuka okno ...

Poznaję nuty

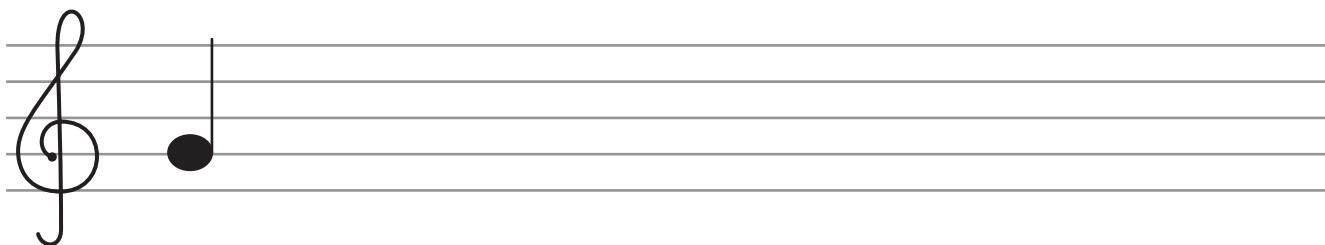

Nuta **sol** leży na drugiej linii.

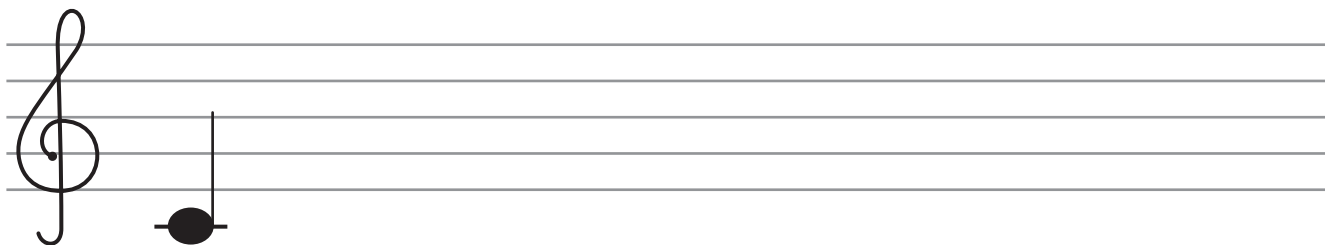

Nuta **do**¹ leży na pierwszej dodanej linii.

- Napisz na pięciolinii nuty *sol*. Staraj się, aby każda była tego samego kształtu i miała jednakową wielkość oraz długość łaseczki.

- Napisz starannie na pierwszej dodanej linii nuty *do*¹.

- Odczytaj zapis nutowy i zagraj na dzwoneczkach odpowiednie dźwięki.

Taktujemy

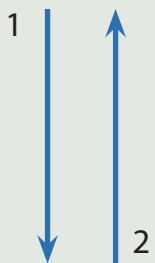
- Porównaj rytmy, następnie wyklaszcz je. Akcentuj pierwszą nutę w każdym takcie.

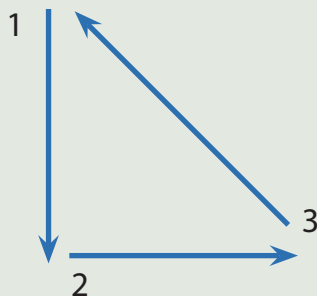
- Uzupełnij klocki odpowiednimi wartościami rytmicznymi. Zagraj rytmy na instrumentach.

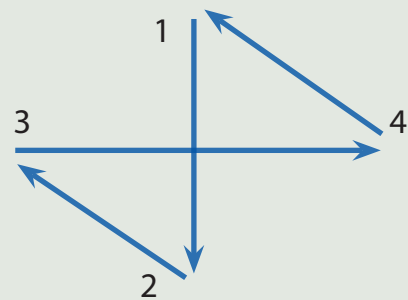
- Poćwicz taktowanie na „dwa”, na „trzy” i na „cztery”. Taktuj najpierw jedną ręką, następnie – obiema.

Takt na „dwa”

Takt na „trzy”

Takt na „cztery”

Muzyczna cisza

Pauza to muzyczna cisza,
gdy żadnego dźwięku nie słycać.
Ani trąbki hejnału,
który z mariackiej wieży
przez cały kraj biegnie.
Ani fortepianu,
który zna tylko dwa kolory:
biały i czarny –
jednak umie wygrać
melodię barwniejszą niż tęcza.

Ani skrzypka, który stare piosenki
gra przechodniom na skrzypcach.
Pauza to głęboki oddech,
który wzięła
muzyka.

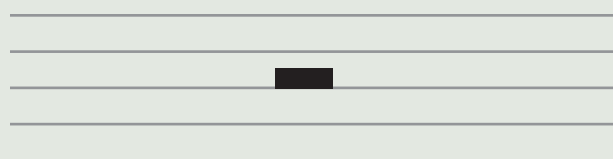
Elżbieta Zechenter-Splawińska, *Pauza*

sza

sza – a

To jest **pauza ćwierćnutowa**.

Pauza półnutowa
leży nad trzecią linią.

Znaki graficzne pauz określają w utworze muzycznym czas trwania przerw między dwoma dźwiękami.

- Dokończ szlaczek z pauz ćwierćnutowych.

- Uzupełnij takty pauzami ćwierćnutowymi.

- Uzupełnij zapis nutowy pauzami półnutowymi. Zagraj rytm na dowolnym instrumencie perkusyjnym, a w miejscach występowania pauz wypowiedz sylabę *sha-a*.

